

UZASADNIENIE

W dniu 7 lutego 2018 roku do Sądu Rejonowego w Prudniku wpłynął pozew D. O. o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych skierowany przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Powiatowej Policji w G. o zapłatę 30 000,00 zł, Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w P. o zapłatę 35 000,00 zł oraz Skarbowi Państwa - Samodzielnemu Wojewódzkiemu Szpitalowi dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w B. o zapłatę 40 000,00 zł. Powód ponadto domagał się zasądzenia od tych pozwanych zwrotu kosztów postępowania.

W piśmie procesowym z 3 kwietnia 2019 roku pełnomocnik powoda z urzędu poparł jego stanowisko zaprezentowane w pozwie precyzując jedynie, iż pozwany (...) Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w B. nie jest statio fisci Skarbu Państwa.

Postanowieniem z 19 czerwca 2019 roku Sąd Rejonowy w Prudniku w sprawie z powództwa D. O. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w N. stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nysie jako właściwemu. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy w Prudniku pozew D. O. przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Głubczycach jako właściwemu.

Finalnie już w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Głubczycach powód D. O. domagał się od pozwanego Skarbu Państwa – Komendy Powiatowej Policji w G. kwoty 70 000,00 zł a od pozwanego (...) Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w B. kwoty 75 000, zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Komendant Powiatowy Policji w G. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz uwzględnienie zarzutu przedawnienia. Podnosząc zarzut przedawnienia pozwany wskazał, iż w myśl przepisu art. 442¹§1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Wskazano również, iż odpowiedzialność funkcjonariuszy Policji za naruszenie dóbr osobistych jest odpowiedzialnością deliktową związaną z wykonywaniem władzy publicznej, stąd też zastosowanie znajduje 3-letni termin przedawnienia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych liczony od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Chwilą rozpoczynającą bieg terminu jest zatem moment „dowiedzenia się o szkodzie” i „osobie obowiązanej do jej naprawienia”, a nie o zakresie szkody na osobie, czy też trwałości jej następstw.

Na wypadek nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia pozwany wskazał, że zarzuty powoda są pozbawione podstaw, albowiem D. O. miał status osoby skazanej, pozbawionej wolności ze skłonnościami to autoagresji dlatego uzasadnione było użycie przez konwojujących go policjantów kajdanek w celu zapewnienia bezpieczeństwa konwoju do Aresztu Śledczego w P..

Dodatkowo wskazano, iż powód nie wykazał, ażeby doznał jakichkolwiek negatywnych skutków związanych z opisanymi przez siebie nieprawidłowościami, a także nie wykazał, aby postępowanie funkcjonariuszy Policji wobec pozwanego wywołało u niego jakkolwiek krzywdę.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Szpital im. (...). B. J. N. w B. wniósł o oddalenie powództwa w całości jako, że działaniu Szpitala wobec D. O. nie można przypisać bezprawności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2014 roku w sprawie IV K 37/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi uznał D. O. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i inne oraz skazał go na karę łączną pozbawienia wolności 11 miesięcy. Na podstawie art. 96 § 1 k.k. orzeczono wobec niego umieszczenie w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego - Samodzielnym Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. ks. bp. J. N. w B..

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o IV K 37/14 określił, iż środek zabezpieczający orzeczony wobec D. O. będzie wykonywany w Samodzielnym Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. ks. bp. J. N. w B.. Powód został przyjęty do Szpitala z Aresztu Śledczego w P. dnia 29 lipca 2014 roku. D. O. cierpiał na uzależnienie od środków odurzających (marihuana, LSD, amfetamina, kokaina, rozpuszczalniki i kleje). W trakcie pobytu w Szpitalu realizował program podstawowy, uczestniczył w terapii grupowej (m. in. spotkania AA, które nie były zgodne z jego uzależnieniem) i korzystał z konsultacji indywidualnych, uczestniczył także w wizytach u specjalistów z zakresu psychiatrii. Podlegał stałemu nadzorowi i kontroli lekarskiej oraz pielęgniarzkiej. Sprawiał problemy natury dyscyplinarnej, zachodziła konieczność stosowania wobec niego środków przymusu bezpośredniego z uwagi na pobudzenie psychoruchowe i brak logicznego kontaktu.

Dnia 20 stycznia 2015 roku została wydana opinia o stanie zdrowia D. O.. Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie IV Ko 123/15 uchylił środek zabezpieczający, orzeczony wobec D. O. uznając go za wykonany i nakazał niezwłoczne zwolnienie skazanego z (...) Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w B. oraz zaliczenie D. O. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okresu pobytu w Samodzielnym Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w B. w związku z wykonywaniem środka zabezpieczającego od 29 lipca 2014 roku do 26 stycznia 2015 roku. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że z opinii o stanie zdrowia skazanego wynika, iż istnieją uzasadnione wątpliwości co do skuteczności stosowania wobec niego psychoterapii oraz zachodzą przesłanki do zakończenia detencji i umieszczenia go w zakładzie karnym, gdzie może dokończyć terapię. Sąd podniósł, że warunki szpitalne nie dają wystarczającego zabezpieczenia pacjenta przed dostępem do środków odurzających. Postanowienie zostało określone jako prawomocne i natychmiast wykonalne.

Dnia 26 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wydał nakaz przyjęcia D. O. do Aresztu Śledczego w P. celem odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze 11 miesięcy na mocy wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z 20 lutego 2014 roku. Jednocześnie skierowano do (...) Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w B. nakaz zwolnienia D. O..

Dnia 27 stycznia 2015 roku na polecenie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi konwój policyjny przetransportował D. O. ze Szpitala w B. do Aresztu Śledczego w P., gdzie przebywał do 4 lutego 2015 roku.

Postanowieniem z 25 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi na skutek zażalenia D. O. uchylił orzeczenie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 26 stycznia 2015 roku w sprawie IV Ko 123/15 i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Uzasadniając Sąd wyjaśnił, iż kwestia uchylenia wobec skazanego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie leczenia odwykowego nie dojrzała do merytorycznego rozstrzygnięcia. Orzeczenie z 26 stycznia 2015 roku zostało ocenione przez sąd odwoławczy jako wydane przedwcześnie.

Postanowieniem z 15 maja 2015 roku w sprawie IV Ko 335/15 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi umorzył postępowanie wykonawcze w zakresie stosowania wobec skazanego D. O. środka zabezpieczającego. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż w całości odbył on już karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie IV K 37/14. Wobec tego postępowanie co do dalszego stosowania środka zabezpieczającego było bezprzedmiotowe.

/dowód: niesporne, zeznania powoda D. O. k. 107 oraz dokumenty dołączone do pozwu k. 30 – 47 akt /

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie D. O. z tytułu zadośćuczynienia wywiedzione przeciwko obu pozwany nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda D. O.. Wiarygodność tego materiału dowodowego nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a nadto nie budziła wątpliwości Sądu. Nadto Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z przesłuchania powoda. Sąd uwzględnił złożone przez

powoda D. O. wyjaśnienia w zakresie w jakim korespondują one z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Wobec podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia, należało w pierwszej kolejności rozważyć zasadność tego zarzutu, gdyż skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia powoduje, że roszczenie podlega oddaleniu bez dalszego badania. Zdaniem Sądu strona pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia sformułowanego przez powoda D. O. w jego pozwie złożonym do Sądu dnia 7 lutego 2018 roku.

Zgodnie z przepisem art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Natomiast jak stanowi art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu czyje dobro osobiste zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Odpowiedzialność zarówno Policji jak i pozwanego Szpitala w B. za naruszenie dóbr osobistych jest odpowiedzialnością deliktową związaną z wykonywaniem władzy publicznej. Natomiast przedawnienie roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym podlega ogólnym regułom przedawnienia ustanowionym w przepisach art. 117 i następnym k.c., z modyfikacjami określonymi w art. 442¹ § 1 k.c., który w szczególności reguluje kwestie przedawnienia roszczeń majątkowych w zakresie odpowiedzialności deliktowej, a więc roszczeń o naprawienie szkody majątkowej oraz roszczeń o pieniężne zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową (krzywdę). Zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ § 2 k.c.). W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ § 3 k.c.). Jak zaś stanowi art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia.

Powód D. O. nie sprecyzował wprawdzie dokładnie, kiedy miałyby dojść do działań lub zaniechań pozwanych, które stanowią podstawę jego roszczeń. Niemniej jednak jako zdarzenie, które szkodę wywołało D. O. przyjmuje pobyt w Szpitalu w B. i przetransportowanie go z tego szpitala do Aresztu Śledczego w P.. Przetrasportowanie miało miejsce 27 stycznia 2015 roku a pobyt w Szpitalu w B. miał miejsce przed tą datą. Zatem najpóźniej w dniu 27 stycznia 2015 roku powód D. O. miał świadomość, iż doszło do ewentualnego naruszenia jego dóbr osobistych, wiedział o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Stosując wobec tego przepis art. 442¹ § 1 k.c. oraz 3 - letni termin przedawnienia objętych żądaniem roszczeń, należy stwierdzić, iż roszczenie powoda D. O. o zadośćuczynienie z tytułu czynu niedozwolonego jakim miało być naruszenie jego dóbr osobistych przez Policję jak i Szpital w B. jest w całości przedawnione. Trzyletni okres przedawnienia upłynął bowiem w dniu 27 stycznia 2018 roku. Powód D. O. wystąpił z pozwem dopiero w dniu 7 lutego 2018 roku a więc podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia zgłoszonego w pozwie roszczenia należało uznać za zasadny i wystarczający do oddalenia powództwa zarówno skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Powiatowej Policji w G. jak i przeciwko Samodzielnemu Wojewódzkiemu Szpitalowi dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w B..

Sąd jedynie na marginesie wskazuje, iż nawet gdyby roszczenie D. O. nie uległo przedawnieniu to i tak nie zachodziłyby podstawy do jego uwzględnienia. Zwrócić bowiem należy uwagę, iż to na powodzie, zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar udowodnienia, że wskutek działania funkcjonariuszy policji oraz personelu Szpitala w B. doszło u niego do

powstania szkody niemajątkowej, co mogłoby rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanych. Powyższego w ocenie Sądu powód D. O. w ogóle nie uczynił.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania uzasadnione jest treścią przepisu art. 108 § 1 k.p.c. Sąd kosztami pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu obciążył Skarb Państwa bowiem powód D. O. był w całości zwolniony od kosztów sądowych. Szczegółowego wyliczenia tych kosztów dokona referendarz sądowy po prawomocności orzeczenia.